DZINA LA OPHUNZIRA:____

SAMBANYENJE PRIMARY SCHOOL EXAMINATION BOARD

2022 STANDARD 5 MAYESO A CHIGAWO CHOYAMBA

CHICHEWA (100 Marks)

Date:

Time: 08:00 – 10:00(2hrs)

GAWO A (30 MALIKISI)

Yankhani funso limodzi lokha pa mafunso ali m'musiwa. Mawu a chimangirizo kapena kalata yanu asachepere 100 ndipo asaposere 150.

GAWO A: (20 MALIKISI)

1. Lembani chimangirizo pa mutu uwu: "ZIWETO ZAPAKHOMO". Mwadzina, tsatani izi polemba:

   Ndime yoyamba
   - Tchulani mayina asanu a ziweto zomwe mukuziziwa.
   - Fotokozani momwe tingasamalire ziweto.

   Ndime yachiwiri

   - Kodi ziweto ndizofunika bwanji? Fotokozani mfundo zitatu.

KAPENA

2. Lembani kalata kwa nzanu yomufotokozera masewero omwe inu mumawakonda. Mwadzina, tsaytani izi polemba:

   Ndime yoyamba
   - Dzina la masewero amene mumawakonda.
   - Nyengo yomwe masewerowa amachitika.

   Ndime yachiwiri

   - Fotokozani mene masewerowa amachitikira.
   - Kufunika kwa masewero.

____

____

DZINA LA OPHUNZIRA:____

GAWO B: KUMVETSA NKHANI(20MALIKISI)

3. Werengani nkhani yotsatirayi ndi kuyankha mafunso ali m'musiwa.

BANJA LA BAMBO NDI MAYI MUYEPE

Bambo ndi mayi Muyepe ndi alimi. Banjali limakhala m'mudzi wadziwika ndi dzina loti Nantapha, mfumu yaikulu Nkalo m'boma la Chiradzulu. Iwo adali ndi ana asanu. Mwana woyamba ndi Mphatso, wachiwiri ndi Patricia, ndipo wachitatu ndi Nelia, mwana wachinayi ndi Frank, ndipo womalidza ndi Ndaziona.

Mphatso adamaliza sukulu m'chaka cha 2015, iye tsopanop ndi mphunzitsi. Patricia ndi Nelia ali pa sukulu ya Namitembe pulayimale ndipo ali mu sitandade 8, koma Ndaziona ali sitandade 4.

Mafunso

a. Kodi banja la a Muyepe limakhala mudzi uti?

____

b. Kodi mwana wawo woyamnba adamalidza sukulu m'chaka chiti?

____

c. Mphatso ali pantchito. ***Zowona/ ayi.***

____

d. Nanga mudzi wa Nantapha ukupezeka mfumu yaikulu iti?

____

e. Patricia ndi Nelia ali kalasi iti?

____

f. Kodi banjali limatani kuti lipedze ndalama?

____

g. Mwana wotsiriza wa bamboo ndi mayi Muyepe ndi yani?

____

h. Tchulani mutu wankhaniyi.

____

i. Nanga banjali liri ndi ana angati?

____

j. Patricia ndi Nelia ali mu sitandade 8 pano, kodi pakadutsa zaka zinayi adzakhala ali kalasi iti?

____

GAWO C: KUTSIRIZA ZIGANIZO(10MALIKISI)

4. Tsirizani ziganizo zili m'musimu ndi mawu awa: ***kokapikula, nkhoswe, nduna, nyakwawa, atagulitsa, yamkuntho.***
    a. A Gadama ________________ mbewu zawo adakwatira mkazi wina.
    b. _______________ ndi munthu amene amalamulira mudzi.
    c. Amene amayang'anira nkhani za m'banja timamutcha _______________.
    d. _______________ ndi munthu othandidzira nyakwawa m'mudzi.
    e. Adapita kunyanja ________________ nsomba.

GAWO D: KUPANGA ZIGANIZO(10MALIKISI)

5. Pangani ziganizo ndi mawu ali m'musowa.
    a. Khumata

    ____

    b. Gawira

    ____

    c. Zaza

    ____

    d. Mpata

    ____

    e. Pumula

    ____

GAWO E: KUTSIRIZA ZIFANIFANI(10MALIKISI)

6. Tsirizani zifanifani zotsatirazi ndi mawu awa: ***kutseri kwa m'phika, nsima, kalulu, kufupika, kutalika.***

a. Kuchenjera ngati ___________________.
b. _______________ ngati nsungwi.
c. Kuda ngati ________________________.
d. _______________ ngati chitsa.

e. Kupusa ngati ____________________.

GAWO F: KUIKA ZIZINDIKIRO(10MALIKISI)

7. Ikani zizindikiro za m'kalembedwe zoyenera mu ziganizo zotsatirazi.

a. Maliya wadya nsima
b. Mmadzimu mwagwera mphemvu
c. Taphunzira masamu ndi chichewa
d. Mayamiko uja wapiti kuti
e. Ine ndimadya mtedza nthochi ndi mango

GAWO G: (30MALIKISI)

Sankhani yankho lolondola pozunguliza limbo loyenera monga A, B, C ndi D.

Mafunso 1 – 5. *Tchulani mitundu ya mawu omwe atsekedwa mzere kunsi kwawo*.

8. Yankho amalemba bwino.
   A. Mlowam'malo C. Mneni
   B. Mlumikizi D. Dzina
9. Nabetha amayenda Nabetha amayenda monyada.
   A. Dzina C. Mlumikizi
   B. Mfotokozi D. Muonjei
10. Ndi wamzeru komanso waulemu.
   A. Mlumikizi C. Mperekezi
   B. Mlowam'malo D. muwonjezi
11. Chisonyezo wavala Malaya oyera.
   A. Dzina C. Mfotokozi
   B. Muonjezi D. Mneni
12. Ife talemba Chichewa ndi masamu.
   A. Mfotokozi C. Mneni
   B. Mlowam'malo D. mlumikizi

Mafunso 13 – 17. *Perekani matanthauzo a ndagi zotsatirazi.*

13. Nyumba yapsa mtanda wasala.
   A. Fulusa C. Mafuwa
   B. Tulo D. Njira
14. Mtengo wa agogo kumwamba ndiwo, pakati nkhuni, kunsi nsima.
   A. Nthochi C. Chimanga
   B. Chinangwa D. Mbatata
15. Bokosi lotsekula ndi chala.
   A. Mtedza C. Chitseko
   B. Macheso D. Nyumba

16. Sesani pabwalo pavine chimtali.
    - A. Madzi
    - B. Thobwa
    - C. Mvula
    - D. Mame
17. Kamwana kakang'onong'ono ufiti tho!
    - A. Tsabola
    - B. Chikopa
    - C. Minga
    - D. Nsima

Mafunso 18 – 22. Perekani mawu ofafa m'matanthauzo ndi mawu otsatirawa.

18. Mbwani
    - A. Mbatatesi
    - B. Chinangwa
    - C. Nthudza
    - D. Mtedza
19. Mwansanga
    - A. Molawira
    - B. Mwachangu
    - C. Mochedwa
    - D. Mofulumira
20. Posa
    - A. Pambuyo
    - B. Pitilira
    - C. Chedwa
    - D. Fanana
21. Nyemba
    - A. Nandolo
    - B. Nseula
    - C. Mbwanda
    - D. Chimanga
22. Mandanda
    - A. Madzira
    - B. Magwava
    - C. Mango
    - D. Masuku

MAFUNSO ATHERA PANO